

ÜMMETİN AMELLERİ*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayrî halkihî muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi- ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve selem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr, ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiy yi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

عُرِضَتْ عَلَيَّ أُجُورُ أُمَّتِي حَتَّى الْقَذَاةُ يُخْرِجُهَا
الرَّجُلُ مِنَ الْمَسْجِدِ وَعُرِضَتْ عَلَيَّ ذُنُوبُ أُمَّتِي
فَلَمْ أَرَ ذَنْبًا أَكْبَرَ مِنْ سُورَةٍ مِنَ الْقُرْآنِ أَوْ آيَةٍ
أُوتِيَهَا رَجُلٌ ثُمَّ نَسِيَهَا

(د.ت. عن أنس)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

RE. 315/7 (*Uridat aleyye ücûra ümmetî, hatte'l-kazâtü yuhricühe'r-racülü mine'l-mescidi; ve uridat aleyye zünûbe ümmetî, felem era zenben a'zamü min sûretin mine'l-kur'âni ev âyetin ûtiyehâ racülün sümme nesiyehâ*) *Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

Muhterem kardeşlerim!

Hocamızın hocası, Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Efendi Hazretleri'nin cem eylemiş olduğu *Râmûzü'l-Ehâdis* isimli hadis kitabından, Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek hadis-i şeriflerini okumağa devam edeceğiz.

Dersimize başlamadan önce, evvelen ve bizzât, şefîu'l-usât Muhammed-i Mustafâ SAS Efendimiz'in mübarek rûh-u saadetine; onun âlinin, ashâbının, evlâdının, etbânının ruhlarına; cümle sâdât ve meşâyihimizin, enbiyâ ve evliyânın ruhlarına; bu eserin müellifinin ruhuna, onun hocalarının ve talebelerinin ruhlarına; bu hadis-i şerifleri bize kadar nakleden ulemanın, ravilerin ruhlarına ve uzaktan yakından bu hadis-i şerifleri dinlemek üzere bu meclise gelen siz kardeşlerimizin, cümlemizin, geçmişlerimizin ayrı ayrı ruhlarına bir hediye-i Kur'âniyye olmak üzere bir Fâtihâ, üç İhlâs-ı Şerîf kıraat edelim:

.....

a. Ümmetin Amelleri

Peygamber SAS Efendimiz, Enes ibn-i Mâlik RA'ın bize rivâyet eylediğine göre, şöyle buyurmuş:¹

عُرِضَتْ عَلَيَّ أَجُورُ أُمَّتِي حَتَّى الْقَذَاةُ يُخْرِجُهَا
الرَّجُلُ مِنَ الْمَسْجِدِ وَعُرِضَتْ عَلَيَّ ذُنُوبُ أُمَّتِي
فَلَمْ أَرَ ذَنْبًا أَكْبَرَ مِنْ سُورَةٍ مِنَ الْقُرْآنِ أَوْ آيَةٍ
أَوْتِيهَا رَجُلٌ ثُمَّ نَسِيَهَا

(د.ت. عن أنس)

RE. 315/7 (*Uridat aleyye ücûru ümmetî*) “Bana ümmetimin amellerinin sevapları arz olundu.” Ne zaman arz olundu? Belki Mi'râc gecesi, Mi'rac'a çıktığı gece arz olundu. Belki de Rasûlüllah SAS keşf-i daimî olan zât-ı celîlü'l-kadr olduğu için, başka bir zamanda o tecellîlerin, mükâşefâtın herhangi birinde arz olunmuş da olabilir.

¹ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.179, no:461; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.178, no:2916; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.271, no:1297; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V I, s.308, no:6489; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.330, no:547; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, II, s.253, no:4265; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.III, no:361, no:5977; Bezzâr,

Müsned, c.II, s.271, no:6219; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.334, no:1966; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.440, no:4110; Begavî, *Şerhü's-Sünne*, c.I, s.362; İbn-i Hibbân, *Tabakätü'l-Muhaddisîn bi-İsbahan*, c.III, s.474, no:458; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXXV, s.56; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.998, no:2833; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.XIV, s.190, no:14098.

“Bana ümmetimin amelleri arz olundu. Amellerine verilen sevaplar arz olundu. (*Hatte'l-kazâtü yuhricühe'r-racülü mine'l- mescid*) Müslümanın mescidde görüp de, eline alıp dışarıya çıkarttığı bir çöp parçası bile... Herhangi bir kişinin mescidden çıkartmış olduğu bir çöp bile olsa, o kadar teferruata ininceye kadar, ümmetimin bütün yaptıkları bana arz olundu.”

Mescidden çöp çıkartmak mescide hürmettir. Mescidde Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne ibadet olunuyor. Ona hürmet, Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne olan muhabbetin, hürmetin bir neticesidir. Ondan dolayı o bir ecir kazandırıyor insana...

Bunun gibi, yoldan geçen kimseye dokunmasın diye bir taşı kenara itmek de bir sadakadır, bir ecirdir. Bir dikenin kenara atmak da bir sadakadır, ecirdir. İşte bu kadar küçük teferruata ininceye kadar, ümmetinin amellilerinin sevaplıları ve onlara verilen sevaplar Peygamber Efendimiz'e arz edildi.

Demek ki, Rasûlüllah'a Allah-u Teâlâ Hazretleri nasıl bir kabiliyet vermiş ki, o kadar teferruatı kendisine arz edildiği zaman ihata edebiliyor. O ne dehâ, o ne kabiliyet, o ne zihin, o ne muhakeme, o ne müşahede ki; biz kendi hayatımızda başımızdan geçmiş hadiseleri unuturuz. Allah-u Teâlâ Hazretleri her türlü şeye kâdir, hepsini arz ediyor. Filanca şahıs mescidden bir çöp çıkartmış, o da Rasûlüllah'a arz olunuyor.

Bundan bir; Rasûlüllah'ın büyüklüğü çıkıyor. Ne kadar büyük, Allah'ın ne kadar sevgili, ne kadar müstesna bir kulu olduğu çıkıyor. Oradan

da tabii, bize bir şeref payı çıkıyor. Onun ümmetiyiz el-hamdü lillâh.

İkincisi: İnsanın içine dalga dalga bir utanma duygusu yayılıyor. Her şey arz ediliyor. Hiç bir şey gizli kalmıyor. Zaten Allah-u Teâlâ Hazretleri, miskal kadar, yâni zerre kadar bir küçücük hayır da olsa, şer de olsa hesaba çekeceğini Kur'an-ı Kerim'de bildirmiş. Ama bak Rasûlüllah'a da arz olunuyor.

İnsanlar bazı düğünlerde, misafirlerin hediyelerini kaldırırlar, gösterirler:

“—Hacı Ahmed Efendi'nin getirmiş olduğu hediye!” filan bö yle sallarlar.

Ondan sonra başkası... Hepsini böyle arz ederler. Şimdi orada , insanın şanına layık olmayan bir hediye gösterilirse, insan utanır.

“—Ah, koca hacı efendi onu mu getirdi?” filan derler.

Yâni bu aleniyeti, bu arz olunmayı düşününce, insanın içine şöyle bir utanç duygusu yayılmalı:

“—Bizim halimiz ne, bizim amelimiz ne?” Hadis-i şerifin arkasında:

وَعُرِضَتْ عَلَيَّ ذُنُوبُ أُمَّتِي

(*Ve uridat aleyye zünûbe ümmetî*) “Ümmetimin günahları da bana arz olundu.” buyruluyor. Bu daha da utandırıcı bir şey... Onun ümmetindeniz, her şeyimiz ona götürülüyor. Yâni, meselâ, biz bir delikanlı olsak, bizim mahalledeki arkadaşlarımızla konuşmalarımızı babamıza

nakletmelerini ister miyiz? Utanırız. Hocamıza nakletmelerini ister miyiz? Utanırız. Ama bak, her günah Rasûlüllah'a arz ediliyor. Ona göre...

Yalnız değilsin. Böyle gözler senin üstüne dikilmiş, her yaptığın şey tesbit ediliyor, hiçbir şey gizli değil. Hem mahşer halkının huzurunda hesapta çıkacak meydana, hem de o Rasûlü-edîb, Rasûlü's-sakaleyn, Habîbü'r-Râhmân Peygamber SAS Efendimiz'in huzurunda olduğunu düşün, senin yaptıkların arzedilecek:

“—İşte ümmetinden filanca da şu sevabı işledi, bu günahı işledi...”

Artık, kulaklarına kadar kızaracak iş yapma!

فَلَمْ أَرَ ذَنْبًا أَعْظَمَ مِنْ سُورَةٍ مِنَ الْقُرْآنِ أَوْ آيَةٍ
أُوتِيَهَا رَجُلٌ ثُمَّ نَسِيَهَا

(*Felem era zenben a'zamü min sûretin mine'l-kur'âni ev âyetin ûtiyehâ racülün sümme nesiyehâ*) Burası da çok şâyân-ı dikkat: “Şundan daha büyük bir günah görmedim...” diyor Peygamber SAS Efendimiz. “Bir kişiye Kur'an'dan bir sûre yahut da bir ayet -i kerime verilmiş, sonra da o şahıs onu unutmuş... Bundan daha büyük bir günah görmedim. O arz edilen günahların içinde, bundan daha büyük bir günah görmedim!” buyuruyor Peygamber SAS Efendimiz.

Bak bakalım sende bu günah var mı yok mu? Kur'an-ı Kerim'den bir şey ezberledin de unuttun mu, unutmadın mı? Küçükken Amme cüzünü baştan sona ezberletti baban sana. Şimdi ne haldesin? O ezberlediğin Yasin'ler, Tebâreke'ler,

İzâ vakaa'lar ne oldu? Hâlâ duruyor mu, yoksa şimdi karıştırmağa mı başladın? Yoksa, sonuna kadar getiremiyor musun? Bak Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

“—Kişiye verilmiş bir ayetin veya sûrenin unutulmasından büyük günah olmaz.”

Neden? İki sebepten olur bu unutma. Ya dalmış dünyaya, unutmuş kıyameti. Ondan... İşe gidiyor, geliyor, uğraşma, telaş, bilmem ne... Sanki çok önemsiz bir şeymiş gibi ahireti unutmuş, ayeti unutmuş, sûreyi unutmuş... Bu fena bir şey! Dünyaya dalmaktan olmuşsa, elbette fena...

Daha fenası: Önemsemiyorsa, mühimsemiyorsa, omuz kaldırıyorsa, omuz silkiyorsa, elbette bu daha büyük günah... Onun için, Peygamber SAS Efendimiz burada bundan büyük günah yok diyor ve büyük günahlardan birisi de insanın öğrendiği sûreyi, ayeti unutmasıdır.

Eyvah! Şimdi bizde böyle bir hal varsa hiç kimseye söylemeyelim, bu günden itibaren tekrar o eskileri canlandırmağa başlayalım. Okuyup, ezberleyip, o eski unuttuklarımızı canlı hale getirelim! Bu kendi içimizde kalsın, hiç kimse duymasın, bilmesin de bir daha böylece tekerrür de etmesin. Her zaman, her an okuyarak, Kur'an-ı Kerim ile ilgili bilgimizi geliştirerek inşaallah...

Daha önceki haftalar geçmişti: Cennetteki dereceler Kur'an-ı Kerim'in ayetleri kadardır. Tamamına sahip olan, o cennetteki derecelerinin en yükseğine çıkacak. Kur'an-ı Kerim'e vukûfu,

Kur'an-ı Kerim'in ayetlerindeki mânâyâ sahip oluşu, Kur'an-ı Kerim ayetleriyle tahallûku nisbetinde, insan cennette derece kazanacak.

O halde Kur'an-ı Kerim'e sımsıkı sarılalım! Kur'an-ı Kerim bize şu karanlık dünyada, şu çukurun içinde, şu bataklıkta, şu muzlim yerde, bizi buradan kurtarmak için uzatılmış bir kurtulma ipi gibidir. Kuyunun içine düşmüşüz; karanlık, yemek yok, bir şey yok... Orada kalsak, helâk olacağız, su da var... Yukarıdan bir ip sarkıtmışlar... İşte Kur'an-ı Kerim öyle bir şeydir. Sarıldık mı sımsıkı sarılacağız, çekip bizi cennete çıkartacak inşaallah. Bu bataklıktan cennete çıkartacak.

Öyle yerler varmış ki dünyada, insan batıverirmiş ökçesine kadar, kıpırdandıkça daha fazla batarmış. Dizine kadar, beline kadar, göğsüne kadar, boynuna kadar; derken çamurun içinde kaybolur gidermiş bataklıkta... Kurtulamazmış yâni. Çırpındıkça batarmış insan. İnsan yutan böyle kumsallardan bahseder Coğrafya kitapları. Hakikaten mevcut.

İşte öyle bir yerde, bir bataklıktayız biz, bir ip atılmış bize, tutunacağız, kurtulacağız. Veya kuyudayız, tutunacağız, kurtulacağız. Kur'an-ı Kerim o. Kur'an-ı Kerim'in yazısını öğreneceğiz, mânâsını öğreneceğiz, mânâsını kendi hayatımızda tatbik edeceğiz. İnşaallah bu dünya bataklığından cennetin nimetlerine, onun sayesinde ulaşacağız.

Dikkat edilirse, bu hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

“—Kendisine verilmiş...”

Ezberlemiş demiyor. “Ezberlemiş olduğu Kur’an sûresini ve ya Kur’an ayetini” demiyor, “Kendisine ihsân edilmiş, verilmiş olan sûre veya ayeti unutursa, bundan büyük günah olmaz.” diyor. Demek ki, Kur’an-ı Kerim’den ezberlediğimiz şey, sûre veya ayet-i kerime, Allah’ın büyük bir nimeti... İhsan olunmuş, herkese nasib olmayan bir nimet... Biz kadrini, kıymetini bilmeyip unutursak, bu büyük bir günah...

b. Çok Ağlayıp, Az Gülmek

Enes RA’dan rivâyet olunmuş ki, Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuş: ²

عُرِضَتْ عَلَيَّ الْجَنَّةُ وَالنَّارُ إِنْفَا فِي عُرْضِ هَذَا
الْحَائِطِ فَلَمْ أَرَ كَالْيَوْمِ فِي الْخَيْرِ وَالشَّرِّ وَلَوْ
تَعْلَمُونَ مَا أَعْلَمُ لَضَحِكْتُمْ قَلِيلًا وَلَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا

(م. عن أنس)

RE. 315/7 (*Uridat aleyye'l-cennetü ve'n-nâru ânifen fî urdi hâze'l-hâit, felem era ke'l-yevmi fi'l-hayri ve's-şerri, ve lev ta'lemûne mâ a'lemü ledahiktüm kalîlen, ve lebekeytüm kesîrâ.*)

² Müslim, *Sahîh*, c.IV , s.1832, no:2359; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V I, s.338, no:11154; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kısmen: Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.200, no:515; Müslim, *Sahîh*, c.IV , s.1832, no:2359; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.72, no:9155; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V I, s.286, no:3601; Hz. Ömer RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.539, no:31910.

(*Uridat aleyye'l-cennetü ve'n-nâru ânifen*)
“Bana cennet ve cehennem, az evvel gösterildi.
(*Fîurdi hâze'l-hâit*) Şu çitin ortasında gösterildi.”

Bir başka rivayette geçmiş ki:³

وَأَنَا أُصَلِّي

(*Ve ene usallî*) “Ben namaz kılıyorken.” Demek ki, Rasûlüllah SAS Efendimiz öyle bir namaz kılıyor ki, gözünden perdeler kalkıyor. Namaz mü'minin mi'râcı, Rasûlüllah da onu en yüksek seviyede kılan bir zât-ı muhterem. A'lây-ı illiyînde, mele-i a'lâda oraları keşfolunuyor, oraları görünüyor kendisine.

“Cennet ve cehennem bana az evvel, şu çitin ortasında gösterildi. (*Felem era ke'l-yevmi fi'l-hayri ve's-şerri*) Bugün şu gördüğüm şeyler gibi hayır ve şer görmedim.” Yâni, “Hem çok güzel şeyler gördüm, hem de çok korkunç şeyler gösterildi bugün bana...”

(*Ve lev ta'lemûne mâ a'lemü*) “Eğer siz benim bildiklerimi bilseydiniz ey ümmetim, (*ledahiktüm kalîlen ve lebekeytüm kesîrâ*) çok az gülerdiniz ve çok fazla ağlardınız.” Yâni, “O ahiret alemini, o cennetin nimetlerini, o cehennemin tehlikelerini, o feci azapları, o cehenneme düşenlerin feryatlarını, o katranları, o dumanları, o cehennemdeki azap vasıtalarını görseydiniz, insanların ne sebeplerle oralara düştüğünü bilseydiniz; o zaman gülemezdiniz, ağzınızın tadı kaçardı, çok az gülerdiniz ve çok fazla ağlardınız.”

³ Buhârî, *Sahîh*, c.V I, s.2660, no:6864; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.404, no:1184; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.379, no:20796; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.III, s.9, no:1698; Hz. Ömer RA'dan.

Gafletinden insanoğlu gülüyor, gafletinden dalıyor dünya hayatının zevkine; ahiretin inceliklerini hiç nazar-ı dikkate almıyor, ahirette başına gelecekleri önceden düşünmüyor. Ond an sonra, oradaki nedmet de fayda vermiyor.

Orada hepsi diyecekler ki:

“–Y Rabbi, bana müsaade et! Tekrar geri dneyim, senin istediđin gibi kul olayım!”

Kur’an-ı Kerim bildiriyor. Pişmanlık duyacaklar. O zaman, ahirette, tekrar dünyaya gelip iyi insan olma duygusu izhar edecekler. Bundan çıkan ders nedir? Oradaki pişmanlığın fayd ası yok. İnsan cehenneme düşmüş, oradaki pişmanlık insana bir Şey kazandırmayacak.

Ama buradaki pişmanlığın faydası var. Yâni, insan yapmış olduğu günahlara, mazarine, mazarinde yapmış olduğu ktlklere hakikaten pişmanlık duyup da, Őu anda tevbe ederse, onun faydası var. Çünkü, Allah-u Teal Hazretleri vaad ediyor, Rasûlüllah bize ihbar ediyor, bildiriyor ki, nedmet, tevbe ve istiğfâr günahların affına sebeptir.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:⁴

لَا صَغِيرَةَ مَعَ الْإِضْرَارِ وَلَا كَبِيرَةَ مَعَ الْإِسْتِغْفَارِ

(الدیلمی، هب. عن ابن عباس)

⁴ Deylemî, *Msneđ’l-Firdevs*, c.V , s.199, no:7994; Beyhakî, *řuab’l-İman*, c.V , s.456, no:7268; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.IV, s.218, no:10238; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.2072, no:3071; *Câmiu’l-Ehâdîs*, c.XV I, s.452, no:17251.

(*Lâ sağîrete mea'l-ısrâr*) “İsrar olduğu zaman küçük günah kalmaz, küçük günah büyür. Çünkü ısrar ediyor, inat ediyor, tekrar ediyor, devam ettiriyor; o zaman büyür. (*Ve lâ kebîrete mea'l-istiğfâr*) Tevbe edince, büyük günahlar da affedilir.” diye bildiriliyor.

İstiğfar edip dururken, Allah büyük günah bırakmaz insanın üstünde; affeder, afv u mağfiret eder. Gafûru’r-Rahîm’dir. Buradaki pişmanlığın faydası var.

Onun için, iş işten geçmeden, fırsat elden kaçmadan, insan budünyadan öbür tarafa göçmeden, şurada hayatını incelemeli! Şimdiye kadar ömrünü nasıl geçirmiş, neler yapmış; ahirete mi sermaye biriktirmiş, dünyaya mı? Cennete yarar bir iş mi yapmış, cehenneme yarar iş mi yapmış? Bunun hesabını yapmalı! Pişmanlık duyacak bir ömür geçirdiyse, kendisi şöyle bir yekûn çizgisi çekip, ondan sonra iyi kul olmağa çalışmalı!

Zaten, pişman olmamak mümkün değil. Bir insan, “Tamam, ben iyi geçirdim.” derse hata etmiş olur.

Eski ümmetlerden birisi –rivayete göre Benî İsrâil’den– ömrünü hep ibadetle geçirmiş. Çekilmiş bir dağın başına, gece gündüz namaz, ibadet, oruç, tesbih, zikir... Böyle geçirmiş vaktini. Ondan sonra vefat etmiş. Vefat edince... Tabii biz bunları kendimiz bilemeyiz de, kitaplardan... Allah peygamberlerine bildirince, biz de kitaplarda yazılanlardan okuyarak size naklediyoruz. Allah-u Teâlâ Hazretleri sormuş:

“—Ey kulum! Sana amellerinin karşılığını mı vereyim, yoksa lütfumun icabını mı yapayım? Ne istersin? Şu dünyada yaptığın ibadetlerin karşılığını mı vereyim, yoksa lütf u keremimden, kendim ne takdir edersem onu mu vereyim?”

Boynunu bükmüş, hık mık nasıl söylediye artık:

“—Eh, amellerimin karşılığını ver yâ Rabbi!” demiş.

Bütün ömrünü namazla, tesbihle filan geçirdi ya; zikirle, oruçla geçirdi ya...

Onun üzerine:

“—Getirin bunun yaptığı hayırları!”

Hakikaten hayır yapmış, ömrünü ibadetle geçirmiş. Koymuşlar mizanın kefesine, terazinin bir tarafına.

Ondan sonra Allah-u Teâlâ Hazretleri buyurmuş ki:

“—Benim bu kuluma verdiğim bir göz nimetini getirin bakalım!”

Göz nimetini getirmişler, terazinin öbür tarafına koyunca, o görmek nimeti bütün o ibadetlerden ağır basmış, havada kalıvermiş yaptığı ibadetler.

Yâni, mânâsı ne bunun? Senin kıldığın namazlar, çektiğin tesbihler, tuttuğun oruçlar sana verilmiş olan şu göz nimetinin karşılığı bile değil. Sen o kadar büyük nimetler içerisinde ki , nedir yâni senin kıldığın namaz. Allah senin nimetini veriyor, seni yaşıyor, sen de biraz namaz kılıyorsun, tesbih çekiyorsun filan...

Yâni sermaye ondan, ondan sonra bir de ona karşı ibadetten dolayı böbürlenmeğe ne hakkın var? Bir gözsüz insana sormalı bakalım, görmek için neleri verir.

Tabii böyle bir nimetten, terazinin kefesi havaya kalkınca, ozaman anlamış hatasını.

“—Aman yâ Rabbi! Senin lütfundan başka bizi kurtaracak çare yok.” diye, lütfuna ilticâ etmiş.

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin en yüksek kulu, sevgili habîbi, rasûlümüz, Peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ SAS Efendimiz diyor ki:⁵

لَنْ يُدْخِلَ أَحَدًا عَمَلُهُ الْجَنَّةَ قَالُوا وَلَا أَنْتَ يَا
رَسُولَ اللَّهِ قَالَ وَلَا أَنَا إِلَّا أَنْ يَتَغَمَّدَنِي اللَّهُ بِرَحْمَتِهِ

(بخ. م. حم. ق. عن أبي هريرة)

⁵ Buhârî, *Sahîh*, c.V, s.2147, no:5349; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2169, no:2816; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.264, no:7577; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V II, s.63, no:3985; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V II, s.238, no:10149; Beyhakî, *Sünenü'l- Kübrâ*, c.III, s.377, no:6355; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.402, no:698; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V II, s.84, no:3521; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.84, no:1231; Ebû Hüreyre RA'dan.

Buhârî, *Sahîh*, c.V, s.2373, no:6102; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.2171, no:2818; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.306, no:3385; Hz. Aişe RA'dan.

Taberani, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.I, s.187, no:493; Üsâme ibn-i Şerîk RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.X, s.647, no:18431, 18432; *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.68, no:5315, 5356, 5395, 10408-10412; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.455, no:1470; *Câmiü'l-*

Ehâdîs, c.XV III, s.65, no:18856.

(*Len yüdhile ehaden amelühü'l-cenneh*)“Hiç kimse ameliyle cennete girmeyecek.”

Şaşıyor ashâb-ı kirâm: (*Kâlû: Ve lâ ente yâ rasûla'llâh*) “Sen de mi yâ Rasûlallah?” diyorlar. Yâni, “Sen geceleri uykusuz geçiriyorsun; zikirle, tesbihle, ibadetle meşgul oluyorsun. Sendemi amelinle cennete girmeyeceksin?”

(*Kâle: Ve lâ ene*) “Ben de öyle... (*Illâ en yetegammedeniya'llâhu bi-rahmetihî*) Ancak, Allah beni rahmetine bandıracak, daldıracak, gene rahmetiyle beni cennete sokacak. Benim de yaptığım bir şey değil.” buyuruyor.

Onun için, amele hiç mağrur olmamak lâzım! Amelin tehlikesi amele mağrur olmaktır. Yâni, iyi iş yapıyor insan... Fakir doyurdu, çıplak giydirdi, filancanın yardımına koştu, bu hayrı yaptı... Onun tehlikesi, o yaptığı ameli görmesidir. “Ben neler yaptım canım... Ömrümü şöyle geçirdim, böyle geçirdim.” diye bir şey sanmasıdır onu.

İkinci bir tehlikesi vardır: Riya... Ameli yaparken gösteriş, böbürlenmek için yapar. Başkası görsün de işte... Plakaya yazın bakalım bu hayrı benim yaptığımı. Koyun binanın ön tarafına, minarenin kaidesine yazın bakalım filancanın hayrâtıdır. Camiye ismimi vermezseniz olmaz filan gibi... Gösteriş için olması bir başka tehlikedir.

Hepsini yapacağız, hepsini Allah “Bana kulluk et!” dediği için yapacağız. Kendisi bilir. “Sana tevekkül ettik yâ Rabbi! Sana ne layıksa... Bana layık olanı verme, sana layık olanı ver. Çünkü bana layık olan hiç... Eğer bana amelime göre muamele yapacaksan halim harap. Ama lütf u

kereminle, senin şanına layık, senin lütfuna, keremine layık olanı yap. Sana tevekkül ettim, sana inandım, sana dayandım. Sen bana kâfîsin yâ Rabbi!” diye teslim olmaktan gayrısı, çaresi yok.

Bütün bunları sàlih amel işlemek meselesinden, az gülmekten, çok ağlamaktan açtık. Demek ki, insanın gözünden perde kalksa, o zaman böyle pek gülemeyecek. O kahkaha ile gülmek... Eski mutasavvıflardan birisi var, kitabında öyle yazıyor: Günahları sıralamış kötü huyları, bir tanesi de kahkaha diyor. Neden? Gaflet alameti. Bizim köylerde bir söz vardır. Birisi fazla güldü mü:

“—Sıratı geçtin de mi gülüyorsun?” derler.

Çünkü insan sıratı geçince, cennete ayağını attı mı, o zaman bir gülecekmiş ki çok gülecekmiş. Çünkü bütün tehlikelerin he psi geride kaldı, el-hamdü lillâh cennete dahil oldu.

Allah-u Teâlâ Hazretleri gözü yaşlı kullarını sever. Kalbi kırık kullarını sever. Kimsenin kalbini kırmamağa çalışmalı! Böyle vurdumduymazlık yapmamalı, fazla kahkahayla gülmemeli! Çıkan dersler bunlar. Siz belki başka dersler de alıyorsunuzdur bu anlattıklararımdan.

c. Arafat'ta Vakfe Yapılacak Yer

Peygamber SAS Efendimiz, haccın adabına ait bilgi veriyor:⁶

عَرَفَةُ كُلُّهَا مَوْقِفٌ وَارْتَفِعُوا عَنْ بَطْنِ عُرْنَةَ
وَمُزْدَلِفَةَ كُلُّهَا مَوْقِفٌ وَارْتَفِعُوا عَنْ بَطْنِ مُحَسَّرٍ
وَمِنِّي كُلُّهَا مَنْحَرٌ

(طب. عن ابن عباس)

RE. 315/9 (*Arafatü küllühâ mevkifun vertefiû an batni uranate, ve müzdelifetü küllühâ mevkifun vertefiû an batni muhassirin, ve minâ küllühâ menhar*)

İbn-i Abbas RA'dan rivayet edilmiş.

Arafat, Cebel-i Rahmeh ve onun etrafındaki mıntıka. Hacılar Arafat'ta durup da Allah'a dua etmezlerse, vakfe yapmazlarsa hacları tamam olmaz. Haccın tamam olmasının şartlarından bir tanesi, muhakkak orada bulunmaktır. Kısa bir müddet de olsa bulunmak lâzım! Hacı Arafat'ta duracak, dua edecek.

⁶ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.119, no:11231; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

İshak ibn-i Râhaveyh, *Müsned*, c.I, s.363, no:372; Ebû Hüreyre RA'dan.

Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V , s.115, no:9242; Muhammed ibn-i Münkedir RA'dan.

İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.388, no:869.

Kenzü'l-Ummâl, c.V , s.103, no:12051; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIV , s.201, no:14115.

Arafat'ın her yeri vakfe yeridir, her yerinde durulur diyor Peygamber SAS Efendimiz; Batn-ı Urane denilen Urane Vadisi hariç.

Urane Vadisi; Cebelü'r-Rahme ile Mekke-i Mükerreme arasında bir sel yatağı var, geniş, üstünden köprüler yapılmış, öbür tarafa geçiriliyor. Orası Urane Vadisi. Orası Arafat sayılmıyor. Yâni orada dursan, dua etsen, hacılık tamam değil. Oradan Cebel-i Rahme tarafına geçmiş olacaksın, ille o huduttan içeride olacaksın, orası hariç. Mıntıkasını bildirmiş hacı o İmanın, hac vazifesi yapmanın Peygamber SAS Efendimiz.

Müzdelife'ye gelince... Müzdelife malum Arafat'tan sonra hareket ediliyor, Mekke'ye daha yakın bir bölge. Orada... Bundan sonra Mina var. Bunlar hep durak yerleri. Müzdelife'nin de her tarafı mevkiiftir, yâni oralarda da vukuf yapılabilir, vakfe yapılabilir, dua edilebilir, oradaki haccın vazifeleri yapılabilir. Yalnız Muhassir Vadisi'nden daha yukarı çıkın diyor. Orası hariç. Orası Mina ile Müzdelife arasında hudut yeridir, orası Müzd elife değildir. Orada yapsan olmaz. Vazife tamam olmaz. O mıntıkanın üst tarafına doğru çıkın diye orasını bildiriyor. O Vadi-i Muhassir de, filin gelip de döndüğü yermiş.

Hani Ebrehe ordusuyla Kabe-i Müşerreffe'yi yıkmağa geldi. Yemen'de, San'a şehrinde bir kilise yaptırmış. Kabe'yi yıkacak, Arapları mecbur edecek, bundan sonra Kabe'ye gitmek yok, benim yaptırdığım kiliseye gelin diye.

Öyle bir niyeti var. Ordusunu topluyor, Mekke-i Mükerrreme'deki tâ Âdem AS zamanında ilk yapılmış olan, sonra İbrâhim AS'ın oğlu İsmail AS ile beraber yeniden bina etmiş olduğu, o mübarek Kâbe'yi yıkmağa geliyor.

Kalabalık orduyla gelmiş, ordusunda fil de var. Müzdelife'nin olduğu yere, Vadi-i Muhassir'e kadar gelmiş. Şurada adı sanı anılan yere kadar gelmiş. Fil oradan ileriye gitmiyor. Dürtüyorlar, kamçılıyorlar, sopalıyorlar, vuruyorlar... O hayvan ama Allah'a itaatli. İnsanlar asi oldumu, hayvandan da beter oluyor. O hayvanken, daha ileri gitmiyor, Allah'ın evinin kadrini kıymetini biliyor; ötekisi hükümdar, Ebrehe. O hâlâ götürtmeğe çalışıyor. Yâni insan alçaldı mı esfel-i sâfilinde oluyor, hayvandan da aşağı oluyor. Yükseldiği zaman da, melekten yukarı oluyor. Zorluyorlar fili, gitmiyor; zorluyorlar gitmiyor.

O arada askerler orada develer bulmuşlar, yüz kadar deveyi almışlar ganimet gibi, yağmalamışlar. Develer de Abdülmuttalib'in imiş, Peygamber Efendimiz'in dedesinin. Develeri yağmaladıklarını haber alınca, kalkıyor Mekke-i Mükerrreme'den ordunun yanına kadar gidiyor, diyor ki:

“—Hükümdarla görüşmek istiyorum.” Çadırına alıyorlar hükümdarın.

“—Ne istiyorsun?” diyor hükümdar, azametle kurulmuş oraya. “Ne istiyorsun?” diyor.

“—Askerleriniz benim develerimi yağmalamış, almış, develerimi geri verin. Onu istemeğe geldim.” diyor.

Ebrehe dudak bükmüş, şöyle bir istihfaf nazarıyla bakmış, yâni hor hakir görür bir nazarla... Demiş:

“—Ben de seni bayağı bir adam sanırdım. Sen ne kadar böyle aşağı bir kimseymişsin. Ben senin şehrinin yıkmağa geliyorum; ecdadının hürmet ettiği, hizmet ettiği Kâbe’yi yıkmağa geliyorum. Sen hiç Kâbe’den bahsetmiyorsun, develerimi ver diyorsun. Onun için mi geldin? Sen ne aşağı adamsın!” diye böyle hakaret etmiş.

Ama cevap şâhâne... Cevap, çok dikkat edilecek, önemli bir cevap. Diyor ki:

“—Ey hükümdar! Ben develerin sahibiyim, develerimi istiyorum. O askerlerinizin aldığı develerin sahibi benim, benim develerimi verin, ben develerimi istiyorum. Kâbe’nin sahibi var. O kendi evini korumasını bilir.” diyor.

Tecrübeyle sabit tabii... Her an orada durur da o Kâbe’nin şerefini, bereketini görmez mi? Bilip duruyor. Hiç telaşı yok o bakımdan. Orduyla yıkmağa gelmiş, hiç Kâbe’yi yıkma efendim, acı, merhamet et filan demiyor. Develerimi ver diyor, başka şe ye karışmıyor. Neden deyince de Kâbe’nin sahibi var diyor.

Kâbe’nin sahibi onları yenik ekinlere döndürdü. Yenik ekin tanelerine. Hani kurt yer de böyle yarım yarım, yarım yarım ekin taneleri, kurt yemiş buğday taneleri nasıl olur, o hale getirdi o orduyu Allah-u Teâlâ Hazretleri. Yukarıdan Ebâbil kuşlarıyla onlara taş attırdı, isabet eden yerlerde yaralar açıldı, öldü gitti orada. İsabet eden öldü gitti.

Hatta Peygamber Efendimiz'in ashabından bazı kimseler var:

“—Ben küçükken o Vadi-i Muhassir'e giderdim de, orada o filin gübreleri hâlâ dururdu.” diyor.

Yâni olmuş bir hadise, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin ibretli hadisesi. Allah kendi beytini böyle aciz, zalim, beyinsiz bir insana yıktırır mı? İşte Vadi-i Muhassir orası...

Minâ'ya gelince... Biz Minâ diyoruz, öyle rivayetler de var, Münâ da diyorlar. Münâ veya Minâ'da da kurban kesiliyor. İbrâhim AS'ın kurban kestiği yer orası. Yâni, İsmâil AS'ı kurban etmek isteyip de koçun geldiği, kurban kesildiği yer Minâ. Oranın da her yerinde kurban kesilir, her tarafı kurban kesme yeridir. İlle şurada keseceksin diye belli bir şey yok.

Bu makamları şimdi taşlarla işaretlemişler. Müzdelife'nin hududu burada biter, burada başlar... Arafat'ın hududu burada başlar, burada biter diye her yerde levhalar kurmuşlar. Onlara dikkat etmek lâzım!

Bazı cahillere bakıyoruz, hudutların dışında... Cahillik çok zor! Ya bilene tâbi olmak lâzım, ya bilenlere sormak lâzım. Gelmiş bir yere, konmuş. Konduğu yer istenilen yer değil. Araziden haberi yok.

d. Hadis-i Şerifin Önemi

Bu hadis-i şerif çok önemli bir hadis-i şeriftir. Çünkü tahribatı bizim dinimizin temelinde kadar inen, bir yanlış fikrin yanlışlığına delildir bu hadis-i şerif. O fikrin yanlış olduğuna delildir.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki bu hadis-i şerifinde:⁷

عَسَىٰ أَحَدُكُمْ يُكَذِّبُنِي وَهُوَ مُتَّكِيٌّ عَلَيَّ أَرِيكَتِهِ
يَبْلُغُهُ الْحَدِيثُ عَنِّي فَيَقُولُ مَا قَالَ ذَا رَسُولُ اللَّهِ
دَعُ هَذَا وَهَاتَ مَا فِي الْقُرْآنِ

(أبو نصر السجزي في الابانة وقال غريب عن جابر؛ أبونصر عن أبي سعيد)

RE. 315/10 (*Asâ ehadüküm en yükezzibenî ve hüve müttekiün alâ erîketihi, yebluğuhu'l-hadîsü annî, feyekülü: Mâ kâle zâ rasûlü'llah da' hâzâ, ve hâti mâ fi'l-kur'ân.*)

“Sizden biriniz muhtemeldir ki belki beni yalanlayacak...” Yalanlamasın demek yâni. “Muhtemelen sizden biri beni yalanlayacak.” Ne demek? “Böyle bir ihtimal var, sakın öyle yapmayın!” demek.

Nasıl yalanlayacak? (*Ve hüve müttekiün alâ erîketihî*) “Koltuğuna yaslanmış, yâni keyfi yerinde, koltuğuna yaslanmış, göbeği kocaman, rahatı yerinde, karnı tok, sırtı kalın, ensesi kalın. (*Yebluğuhu'l-hadîsü annî*) Benden bir hadis-i şerif kendisine vâsıl oluyor. “Rasûlüllah SAS Efendimiz şöyle buyurdu, şöyle hareket etti...” filan gibi Peygamber Efendimiz’in bir sözü ona vâsıl oluyorda, o zaman diyor ki:

⁷ Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.III, s.346, no:1813; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.59, no:4160; Heysemî, *Mecmau'z-Zevâid*, c.I, s.155, no:697 ; Câbir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.194, no:983; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XIV , s.206, no:14124.

“—Rasûlüllah bunu söylemez, söylememiştir, söylemedi, bö yle demedi Rasûlüllah. Sen bunu bırak, Kur’an’da ne varsa ona uy!”

Tabii, Kur’an’ın lafı öne sürülünce, insan hani bir korkar, çekinir. Kur’an’da ne varsa... “Bak adam gene müslüman, Kur’an’da ne varsa onu yapalım diyor. Pekâlâ, öyle yapmak iyi değil mi?” filan deyi verir.

Bu çok büyük bir yanlış. Peygamber SAS Efendimiz “Sakın biriniz böyle yapmasın!” diyor. Öyle yapan kimsenin vurdum duymazlığına, dinî bakımdan gamsızlığına, ahiret azabından, ikâbından korkmayan bir kimse olduğuna işaret ediyor. Yaslanmış çünkü koltuğa veya tahtına, rahat... Öyle bir kimse. Yâni sözde, imada onun böyle bir gamsızlığı, dini meselelere aldırılmazlığı var.

Şimdi bu söz yanlış. Yanlışlığının başka delillerini de size buradan okuyacağım, üzerinde biraz duracağım bu meselenin. Ebû Dâvud ve Tirmizî ki, altı sahih hadis kitabı vardır, mâlûm *sıhah-ı sitte* denir. Onlardan iki tanesinde geçen bir hadis-i şerif var. Mikdam RA’dan rivâyet edilmiş:⁸

⁸ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.610, no:4604; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, V , s.130, no:17213; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XX, s.283, no:670; Taberânî,

Müsnedü’ş-Şâmiyyîn, c.II, s.137, no:1061; Mikdam ibn-i Ma’dî Kerb RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.I, s.174, no:878; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.V I, s.22, no:4618.

أَلَا إِنِّي أُوتِيتُ الْكِتَابَ وَمِثْلَهُ مَعَهُ أَلَا يُوشِكُ
رَجُلٌ شَبْعَانٌ عَلَى أَرِيكَتِهِ يَقُولُ عَلَيْكُمْ بِهَذَا
الْقُرْآنِ فَمَا وَجَدْتُمْ فِيهِ مِنْ حَلَالٍ فَأَحْلُوهُ وَمَا
وَجَدْتُمْ فِيهِ مِنْ حَرَامٍ فَحَرِّمُوهُ

(حم . د . عن المقدم بن معد يكرب)

(*Elâ innî ûtîtü'l-kitâb ve mislühû meahû*) “Dikkat edin, gözünüzü açın, aklınızı başınıza devşirin ki, bana Allah kitap gönderdi.” diyor Rasûlüllah SAS. Ne yâni? “Kur’an-ı Kerim gönderdi Allah bana; (*ve mislühû meahû*) ve onun gibisini gönderdi bir de onun yanında. Kur’an’ı gönderdi ve bir de onun mislini gönderdi.”

(*Elâ yûşiku racülün şeb’ânü*) ‘Dikkat edin, gözünüzü açın ki mümkündür belki karnı tok bir adam...” Hani bak deminkinde koltuğuna yaslanmış dedi. Burada da karnını doyurmuş, yâni gamsız, tasası yok, karnı şiş, karnı tok bir adam diyor. (*Alâ erîketihi*) “Yaslanmış tahtına, koltuğuna; karnı tok... (*Yekülü: Aleyküm bi-hâze'l-kur’ân*) “Bu Kur’an’a sımsıkı sarılın, size bu Kur’an yeter, (*femâ vecedüm fîhi min helâlin fehillühû*) Kur’an’da ne helâl varsa onu yapın; (*ve mâ vecedüm fîhi min harâmin feharrimûhu*) içinde ne haram varsa, ondan sakının!” der.

Başka bir hadis-i şerifte de şöyle bildirilmiştir:⁹

وَإِنَّ مَا حَرَّمَ رَسُولُ اللَّهِ كَمَا حَرَّمَ اللَّهُ

(ت. عن المقدم بن معدى كرب)

(*Ve inne mâ harrame râsûlü'llâh, kemâ harrama'llâh*) “Allah-u Teâlâ'nın haram kıldığı gibi, vahye dayanarak Rasûlüllah da haram kılabilir.”

Rasûlüllah SAS Efendimiz hadis-i şeriflerinde de, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rızasına uygun olarak, vahy-i gayr-ı metluv olarak emirler ve yasaklar vardır. Yâni, hadis-i şerifleri bırakmak, dini tahrib etmek, Rasûlüllah'ı bir kenara atmak demektir.

Rasûlüllah SAS Efendimiz neden geldi? Allah-u Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'i indirirdi, herkes okurdu, biterdi. Rasûlüllah SAS Efendimiz hayatı boyunca mücessem Kur'an-ı Kerim'in tefsiri... Rasûlüllah'ın hadis-i şerifleri Kur'an-ı Kerim'in uygulaması... Eğer bizim elimizde sadece Kur'an-ı Kerim olsaydı... Namazın kaç rekât olduğu dahi yazılı değil Kur'an-ı Kerim'de. Vakitleri beş vakit, şu vakitte şöyle olacak, böyle olacak diye teferruatlı yazılı değil. Neden? Kur'an-ı Kerim anayasa gibi.

⁹ Tirmizî, *Sünen*, c.V II, s.76, no:13220; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.191, no:371; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.286, no:58; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V II, s.76, no:13220; İbn-i Hacer, *Lisânü'l-Mîzân*, c.I, s.3; Mikdam ibn-i Ma'dî Kerb RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.308, no:877; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V I, s.51, no:4683.

Anayasa'da trafikte insan sollarsa 500 TL para cezası yazılır diye söyler mi Anayasa? Hiç işi yok da trafikteki 500 TL cezayla mı ilgilenecek Anayasa? Ama Rasûlüllah SAS Efendimiz Kur'an-ı Kerim'de pek çok yerde, yüzlerce yerde namaz kılın, namaz kılın, namaz kılın demiş.

Allah-u Teâlâ emir buyurmuş bizlere... Rasûlüllah, o namazın nasıl kılınacağını bize hayatı boyunca gösterdi. Abdest alın denmiş, abdestin nasıl alınacağını Rasûlüllah'tan öğrendik. Ze kât verin denmiş, zekâtın ölçüsünü, şeklini, kimlere verileceğini, teferruatını hep Rasûlüllah'tan öğrendik.

Şimdi bazı kurnazlar:

“—Al Kur'an'ı, bırak başka şeyi.” diyorlar.

Yâni dinin sağlam malumatını bir kenara attırmak istiyorlar. Kim yapıyor bunu? Avrupalı müsteşrikler, Avrupalı şarkiyatçılar, Avrupalı papaz bozuntuları şeyler... İşleri güçleri hadis-i şerifi devreden çıkartmağa çalışmak. Hadis-i şerif olmasa ne rahat edecekler. O zaman müslümanların hepsini aldatabilirler. Kad ın erkek beraber oturabilir, içki iç, kumar oyna, şunu yap, bunu yap... Her şeye, kandırmağa müsait. Çünkü anayasada teferruat olmadığı için aldatabilirdin.

Ama hadis-i şerif müslümanı müslüman yapıyor. Her türlü şeyi de tarif ediyor. İnce ince diş fırçalamaktan tırnak kesmeğe kadar her şeyimizi Rasûlüllah'ın hadisine borçluyuz. Bizim müslüman yapan, İslâm milleti yapan

Rasûlüllah'ın sünnetidir. Bu sünneti kaldırdın mı, bizim başkalarıyla farkımız kalmaz. Yâni bizim özelliğimiz kalmaz, iş gider.

Peygamber Efendimiz bu hadis-i şerifinde ve şu şerhte okuduğum öteki hadis-i şerifte böyle bazı koca karınlı, karnı tok, sırtı pek, rahat adamların hadis-i şerife hücum edeceğini önceden bildiriyor. Sakın onlara inanmayın diyor. Yâni benim sünnetime sarılın diyor. Benim sünnetime sarılın diyen pek çok hadis-i şerifler var.

Bir insan *Lâ ilâhe illa'llâh* derse olmaz; *Lâ ilâhe illa'llah, muhammedün rasûlü'llâh* diyecek. Rasûlüllah SAS Efendimiz'in peygamberliğini de kabul edecek.

“—Ben Kur'an'ı tanırım, başka bir şey tanımam!”

Güzel gibi görünüyor ama güzel değil bu söz. Kur'an'ı da tanıyacaksın, hadisi de tanıyacaksın. Öyle şey yok.

“—Kur'an'ı kim getirdi sana? Kur'an'ı tanıyorsun, kim getirdi?” Kur'an-ı Kerim'i de sana tebliğ eden Allah'ın Rasûlü, peygamberimiz Muhammed-i Mustafâ SAS.

Peygamber SAS Efendimiz hakkında Kur'an-ı Kerim'de gene buyruluyor ki:

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۚ إِن هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ

(النجم: ۳-۴)

(*Ve mâ yentıku ani'l-hevâ. İn hüve illâ vahyün yûhâ.*) “Rasûlüllah hevây-ı nefsinden, nefsânî, hoş, bâtil şeyler söylemez. Onun söylediği her şey vahyedilmiş şeylerdir.” (Necm, 53/3-4)

Vahyi ikiye ayırıyorlar. Bir, *vahy-i metlûv*; Kur'an-ı Kerim'in ayetleri. Bir de *vahy-i gayr-i metlûv*: O da Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin Rasûlüllah'a ilham ettiği şeyler. Allah'ın bir evliyası bile sabahleyin kalktığı zaman, filanca yere gideyim diyor da, Allah'ın bir ilhamıyla oraya gidiyor, orada nice hikmetli işler oluyor. Rasûlüllah'ın her işi tesadüfî mi?

Adapazarı'na gittim. Bu gidişimde oradaki bir hacı teyzemiz anlattı:

Bir şahıs varmış orada, Hocamız Rh.A'i çok istermiş, severmiş, ziyaret edip de şunun elini öpeyim, kendisine sımsıkı bağlanayım filan diye arzu edermiş. Bu arzusu kursağında kalmış adamcağızın, vefat etmiş. O sırada, o gün de Hocamız Rh.A Adapazarı'na gitmiş. Fevzi Usta diye birisi var, onunla beraber kalkmışlar, Adapazarı'na gitmişler. Biraz sonra bir gezme bahis konusu olmuş. Hadi biraz gezelim şöyle kır havası filan diye, evden çıkmışlar. Binmişler arabalara... Orada Erenler Tepesi var, mezarlık olan yer. Oraya gitmişler. Orada bir cenaze gelmiş, gömülmüş. Oturmuş o kabrin başında da dua etmiş şey yapmış.

Sonradan anlaşılmış ki o vefat eden şahısmış o. Yâni görüp de elini öpeyim diyen şahısmış. Bak nereden nereye... Buradan kalk, Adapazarı'na git, ondan sonra onun gömüleceği mezarlığa git gezme bahanesiyle... Mezarın başına otur, dua et, ondan sonra gel. E şimdi kâinâtın işleri böyle ince. Öyle kaba saba değil ki.

Aptalların bakıp da görmediği nice nice ince esrarengiz şeyler var. Rasûlüllah, Allah'ın Rasûlü. Her şeyinde bir hikmet var. Elini kaldırışında, gözünü süzüşünde, gülüşünde, bakışında hikmet var. Sen Rasûlüllah'ı bir tarafa çıkaracaksın, ondan sonra müslümanım diyeceksin; öyle şey olur mu?

“—E şimdi hocam, biz Rasûlüllah'a can vermeğe hazırız. Zaten Rasûlüllah'ın hadis-i şeriflerini dinlemek üzere geldik. Bir saattir şurada tek dizimizin üstünde duruyoruz. Bize bu lafları niye söylüyorsun?” diyeceksiniz.

Haklısınız ama şimdi Kazzâfî'yi duydum... Kazzâfî var ya, Libya devlet başkanı. Diyormuş ki:

“—Kur'an var, hadis yok. Öyle şey yok.” diyormuş.

Olur mu? Cahil! İnsan devlet başkanı olunca iş bitmiyor. Yâni , bak bu hadis-i şerifler var. Bunlara dayanarak, pek çok ulemâ kitaplarda yazmışlar bir şeyler. Bu iş kaba kuvvet işi değil ki! İlim işi. İnceleyeceksin, bilmiyorsan bırakırsın ulemaya, şu meseleyi inceleyin, bana getirin dersin, olur biter.

Hadis-i şerifi kaldırdın mı, balığı diri diri yüz... Veyahut insanı diri diri yüz, yaşa de. İslamiyet'in derisini yüzmek gibidir. Onun için hadis-i şerife sımsıkı sarılın. Bir kimse, “Ben Kur'an'ı tanırım, Kur'an'dan başka bir şey tanımam!” derse, bu hadis-i şerifi unutmayın! Şu okuduğum hadis-i şerife çok dikkat edin, unutmayın!

e. Cehennemden Korunacak İki Zümre

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

عِصَابَتَانِ مِنْ أُمَّتِي أُخْرِزَهُمَا اللَّهُ مِنَ النَّارِ عِصَابَةٌ
تَغْزُو الْهِنْدَ وَ عِصَابَةٌ تَكُونُ مَعَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ

(حم. ن. والضياء عن ثوبان)

RE. 315/11 (*İsâbetâni min ümmetî ahrezehuma'llâhu mine'n-nâr*) “Benim ümmetimden iki cemaat vardır ki Allah onları cehennemden koruyacak, o iki zümre cehenneme girmeyecek.

(*İsâbetün tağzû el-hind*) Bir cemaat ki, Hindistan'a gaza etmeğe gidecek, onları Allah cehenneme sokmayacak, cehennemden koruyacak. (*Ve isâbetün*) Diğer bir cemaat de, (*tekûnü mea îs e'bni meryem*) Hz. Meryem'in oğlu İsâ AS ile beraber olacaklar. Onları da Allah cehennemden koruyacak, cehenneme sokmayacak”

Deccal çıkacak, Deccal'dan sonra İsâ AS nüzûl edecek, İsâ AS Deccal'i öldürecek.

¹⁰ Neseî, *Sünen*, c.V I, s.42, no:3175; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V , s.278, no:22449; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V II, s.23, no:6741; Beyhakî, *Sünenü'l- Kübrâ*, c.IX, s.176, no:18381; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.28, no:4384; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.III, s.90, no:1851; İbn-i Ebî Asım, *Cihad*, c.II, s.665, no:288; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XXXIII, s.151, no:7261; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.161, no:351; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LII, s.248, no:11012; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.48, no:4124; Sevbân RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.V , s.513, no:9453; *Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV , s.385, no:38845.

Onlar uzun uzun işler. Yâni, anlatılması şu derse sığmayacak kadar uzun işler. Deccal nasıl çıkacak, evsafı nasıl olacak, insanları nasıl aldatacak; müslümanlar nasıl onun yalancılığını bilecek? Nasıl ona uyanlar dünya nimetlerine dalacaklar ama aslında cehenneme gidecekler? Nasıl ona karşı gelenler sıkıntı çekecekler ama onlar cennetlik olacaklar... Uzun şeyleri var.

İşte o İsâ AS'la beraber olanlar Deccal'i öldürecek. İsâ AS inecek... Artık, bu sözlerin inceliklerini uzun boylu izah etmek lâzım! Tabii Peygamber SAS Efendimiz'in şeriatıyla hükmedecek, ona tâbi olacak. Süleyman Çelebi şöyle diyor:

Ölmeyip İsâ göğe bulduğu yol;

Ümmetinden olmak için idi ol.

“İsâ AS'ın göğe çıkartılması, Peygamber Efendimiz'in ümmeti olabilsin diye idi.” diye *Mevlid*'de geçiyor.

Demek ki, o İsâ AS'ın inip de Deccal'ı öldüreceği o zamanda, onunla beraber olanları da Allah kıyamet hallerinden kurtaracak.

f. Lût Kavminin On Adeti

Bir hadis-i şerif daha okuyalım! Sayfanın sonuna geldik. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹

¹¹ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.L, s.322, no:10695; Hasan-ı Basrî Rh.A.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.461, no:13014; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIV, s.208, no:14130.

عَشْرُ خِصَالٍ عَمِلَهَا قَوْمٌ لُوِطٍ بِهَا أَهْلِكُوا وَتَزِيدُهَا
أُمَّتِي نِحْلَةً إِتْيَانُ الرَّجَالِ بَعْضِهِمْ بَعْضًا وَرَمِيَهُمْ
بِالْجُلَاهِقِ وَالْحَذْفِ وَلَعِبُهُمْ بِالْحَمَامِ وَضَرْبُ
الدُّفُوفِ وَشَرْبُ الخُمُورِ وَقَصُّ اللِّحْيَةِ وَطُولُ
الشَّارِبِ وَالصَّفِيرُ وَالتَّصْفِيقُ وَلبَاسُ الحَرِيرِ
وَتَزِيدُهَا أُمَّتِي نِحْلَةً إِتْيَانُ النِّسَاءِ بَعْضِهِنَّ بَعْضًا

(كر. عن الحسن مرسلًا)

RE. 315/12 (*Aşru hısâlin amilehâ kavmu lûtin bihâ ühlikû, ve tezîdühâ ümmetî bi-halletin*)
“On iş var, on fiil var... Lût Kavmi onları işledi de ondan helâk oldular.”

Lût Kavmi mâlûm, yaptıkları günahlardan dolayı yere batırıldılar. “O on haslet ki, Lût Kavmi yapmıştır, Ümmet-i Muhammed’e de bulaşacak o hastalık. Bazı günahkârlar onların yaptığı o günahlı işleri yapacaklar, bir de fazlasını yapacaklar. Yâni, Lût kavminde olmayıp da sonradan icad edilme bir kötülük, bir günah daha yapacaklar.” diye buyuruyor Peygamber Efendimiz. Ondandır sonra onları sıralıyor.

Tabii günah şeyler bunlar. Yâni, söylemesi bile dile ağır gelen, insanın yüzünü kızartacak şeyler ama, yaptı onlar.

1. (*ltyânü’r-ricâli ba’duhüm ba’dâ*) “Erkeğin erkekle faydalanması.”

2. (*Ve remyühüm bi'l-celâhik*) “Birbirlerine kuru toprak atmaları, (*ve'l-hazf*) birbirlerine taş atmaları.”
3. (*Ve lu'bihim bi'l-hammâm*) “Hamamda oynamaları.”
4. (*Ve darbü'd-düfûf*) “Def çalmaları.”
5. (*Ve şurbi'l-humûr*) “İçkiler içmeleri”
6. (*Ve kassu'l-lihye*) “Sakalları tıraşlamaları, yâni kesmeleri.”
7. (*Ve tûli'ş-şârib*) “Ve bıyıkları uzatmaları.”
8. (*Ve's-safîr*) “Islık çalmaları.”
9. (*Ve't-tasfîk*) “Alkış tutmaları, elleriyle böyle şak şaklamaları.”
10. (*Ve libâsü'l-harîr*) “İpek giymeleri.”

Bu kötü şeyleri saydı işte. Yâni birisi lûtîlik yapmak, birisi şunu atmak, bunu atmak, birisi hamamda oynamak, birisi def çalmak, birisi içki içmek, birisi sakal tıraş etmek, birisi bıyığı uzatmak... Halbuki aksi olacak; sakalı uzatacak, bıyığı kısaltacak İslâmî şeyde. Islık çalmak, el çırpma, ipek giymek olmayacak.

(*Ve tezîdühâ ümmetî bi-halletin*) Buna bu ümmette çıkan bir kötülük daha eklenecek: (*İtyânü'n-nisâi ba'duhünne ba'dâ*) Kadının kadından faydalanarak ihtiyacını gidermesi.”

Bunlar hep büyük günahlardır. Bundan dolayı Lût kavmi helâk oldu. Onların helâki bize ibret olması gerekirken, Kur'an-ı Kerim'de Lût Kavmi'nin hali yazılmışken, başına gelenler yazılmışken, insanlar gene şimdi yapıyorlar.

Neden? Lût Kavmi neymiş, Kur'an-ı Kerim neymiş, hadis-i şerif neymiş, dünya neymiş, ahiret neymiş... Haberi yok adamların. Dalmışlar dünyanın içine...

Suyun içine dalan insana, sen yukarıdan bağırsan ses duyurabilir misin? Batmış... Çamurun içine batmış, Kur'an diyorsun, "Kur'an ne?" diyor. Namaz diyorsun, "Namaz ne?" diyor. İslâm diyorsun, "İslâm ne?" diyor... Öyle bir gidiş gidiyor ki, o gidiş esnasında...

Tabii her devirde şeytan var, her devirde nefis var... Her devirde cehennemin yolları açık, cennetin yolları açık... İnsan nefsinin esiri oldu mu, şeytana kul oldu mu, nefesine kul oldu mu, gideceği yer tabii;

إِذَا كَانَ الْغُرَابُ دَلِيلَ قَوْمٍ لِيَأْتِيَهُمْ
إِلَى الْأَرْضِ جِيَافٍ

(İzâ kâne'l-gurâbu delîle kavmin, leye'tîhim ile'l-ardi'l-ciyâfi) [Karga bir kavmin kılavuzu olursa, onları leşin olduğu yere götürür.] Kargayı delil seçersen, karga seni nereye götürür? Leş kargası leşin başına götürür. Bakalım şu nereye gidecek diye peşini takip etsen, senin kuzunu hangi kurtlar nerede parçaladı, bulursun. Çünkü leşe gider o... Kargayı takip et, akbabayı takip et, bulursun kuzunun nerede parçalandığını, leşini bulursun. Çünkü leşe gider. Ona tâbî olursan, leşe gidersin. Sineğin peşine gitsen, sirkeyi bulursun. Arının peşine düşsen, kovanı bulursun.

Nefsin peşine düşünce, şeytanın peşine düşünce insan gider gider, gider gider, Lût Kavmi'nin yaptığı amellerin peşine düşer. Zevkli çünkü... Cehennemin yolu çok zevklidir, dümdüzdür. Hatta yokuş aşağıdır, hiç yorulmadan gider insan... Cennetin yolu yokuştadır. Ayaklarını bastığın zaman, böyle çakıllara basar gibi sendelersin. Taşlar yırtar pabucunu, patlatır, ayağın kanar... Cennetin yolu zor, cehennemin yolu kolay...

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemizi ve cümle Ümmet-i Muhammed'i her türlü fitneden, fesattan, günahattan korusun... Gazabına uğramaya sebep olacak her türlü kötü amelden korusun... Sapıklıktan korusun... Sevgisini kazanmağa, rızasını, hoşnutluğunu kazanmağa vesîle olacak sâlih amellere cümlemizi muvaffak eylesin...

Fâtiha-i Şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

15. 11. 1981 - İskenderpaşa

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü